

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ
СПРАВ

МЕТОДИЧНІ РОЗРОБКИ

до вивчення навчальної теми

«ТАКТИКА ЗАТРИМАННЯ, ПРОВЕДЕННЯ
ЗОВНІШНЬОГО ОГЛЯДУ ТА КОНВОЮВАННЯ»

Дніпропетровськ 2015 р.

Розробники: С.Б. Боровинський, начальник кафедри спеціальної фізичної підготовки, С.М. Булах, доцент кафедри спеціальної фізичної підготовки, С.М. Балабан, старший викладач кафедри спеціальної фізичної підготовки, Ю.В. Герасимчук, старший викладач кафедри спеціальної фізичної підготовки, І.Ю. Токар, викладач кафедри спеціальної фізичної підготовки.

Методичні розробки пропонуються викладачам та курсантам Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ в якості додаткових дидактичних матеріалів, спрямованих на удосконалення техніки виконання заходів фізичного впливу, передбачених розділом навчальної програми «Спеціальна фізична підготовка».

Ухвалено на засіданні кафедри спеціальної фізичної підготовки Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Протокол № 12 від 19.06.2015р.

Зовнішній огляд, надівання наручників (зв'язування)

Припиняючи протиправну діяльність, проводячи затримання правопорушників чи осіб, що підозрюються у вчиненні злочину, працівник міліції не завжди має можливість обмежитися засобами словесного переконання. Досить часто виникає потреба у застосуванні працівником міліції прийомів рукопашного бою, спеціальних засобів, загрози або навіть застосування зброї.

Застосування засобів фізичного впливу, спеціальних засобів і вогнепальної зброї регламентовано статтями 12, 13, 14, 15 Закону України про міліцію.

Порядок надягання наручників та проведення первинного зовнішнього огляду (обшуку) затриманого.

Спеціальні прийоми і дії надягання наручників та проведення первинного зовнішнього огляду затриманого являє собою комплекс технічних дій, включаючи наближення і фізичний контакт із затриманим під час огляду, який безпосередньо становить небезпеку для осіб, які виробляють ці дії. Все це вимагає постійної пильної уваги, наявності навичок надягання наручників та проведення огляду, координованого дій співробітників.

Первинний зовнішній огляд затриманого є попереджувальним заходом, яке здійснюється для забезпечення особистої безпеки співробітників, вилучення в затриманого зброї, предметів, які можна використовувати як зброю для нападу, вилучення можливих речових доказів. Зовнішній огляд здійснюється відразу після затримання особи. Найбезпечніше виконувати зовнішній огляд затриманого після надягання наручників і в присутності напарника, який розташовується близько затриманого і, погрожуючи зброєю, контролює його дії. Напарник повинен зайняти таке положення, яке б забезпечувало безпеку співробітника, який одягає наручники і здійснює первинний зовнішній огляд. Напарник також у випадку, якщо буде

необхідно, повинен бути готовим надати допомогу. Наприклад, співробітник, який здійснює зовнішній огляд, стоїть праворуч, позаду затриманого.

Інший співробітник, який зі зброєю контролює поведінку затриманого, стоїть зліва, позаду від затриманого, під кутом приблизно 45° - 90° щодо першого співробітника, також зберігаючи безпечну відстань від затриманого (2,5-3 метри). Особливу увагу треба приділити вибору становища, в якому здійснюється надягання наручників. Проводити надягання наручників в положенні стоячи можна, якщо є напарник, затримана особа не чинить опір, і є підстави вважати, що не буде чинити опір. Якщо є навіть невелика підозра, що затримана особа може чинити опір, а також, якщо співробітник здійснює зазначені дії один, необхідно здійснювати надягання наручників в положенні на колінах, біля стіни, а якщо дозволяють умови - в положенні лежачи.

Зовнішній огляд здійснюється з дотриманням таких вимог: Необхідно попередити затриманого перед початком огляду, що при спробі опору до нього будуть застосовані заходи примусового характеру. Забороняється вступати в словесний діалог із затриманим, дозволяти йому озиратися, а також заважати здійсненню огляду.

Забороняється починати огляд до того, як розташування співробітників, які проводять огляд, буде безпечним. Не можна скорочувати відстань до затриманого, поки він не набере необхідне для огляду положення.

Не можна стояти між ногами затриманого, переносити руки через плече, пропускати, руки близько пахви, засовувати руки в кишені затриманого (особливо, якщо на нього ще не надіті наручники). Якщо в кишені виявлено будь-який предмет, необхідно вилучити його, вивернувши кишені, або захопити тканину кишені пальцями, виштовхнувши її зміст назовні.

Не можна здійснювати промацування двома руками одночасно. При здійсненні огляду не можна опускати голову вниз, треба завжди дивитися на затриманого, а не на свої руки.

При проведенні огляду одним співробітником, необхідно тримати пістолет у руці. Якщо існує ймовірність нападу з боку затриманого, патрон повинен бути досланий в патронник, запобіжник в положенні "Вогонь", палець повинен лежати зверху на спусковий скоби. Здійснювати огляд слід тільки після надягання наручників. Огляд здійснюється візуально і шляхом послідовного промацування одягу і тіла, зверху вниз і знизу вгору, при цьому слід звертати увагу на місця, в яких можна сховати небезпечні речі (рукава, кишені, гомілки, головного убору, волосся, за коміром, під пахвами, у паховій ділянці). Слід пам'ятати, що не завжди можна виявити заховану зброю або інший предмет після першого промацування. Слід також пам'ятати, що при здійсненні зовнішнього огляду, промацуючи і торкаючись затриманого всією долонею або кінчиками пальців, виникає небезпека уколу голкою від шприца, на якій може бути кров носія ВІЛ-інфекції, гепатиту або інших дуже небезпечних хвороб (необхідно користуватися спеціальними рукавичками, по Принаймні, медичними). При виявленні зброї, предметів, які можуть бути знаряддям злочину, речовими доказами тощо, необхідно користуватися рукавичками, носовою хустинкою тощо. При виявленні небезпечних або підозрілих предметів, вилучати їх необхідно методом виштовхування. При здійсненні зовнішнього огляду завжди необхідно бути готовим до того, що затриманий може здійснити опір, застосувати прийоми рукопашного бою та ін. Надягання наручників і зовнішній огляд в положенні стоячи. Початкове положення - вийнявши пістолет з кобури, обличчям до затриманого, перший співробітник направляє зброю в бік затриманого, другий співробітник з пістолетом, спрямованого на затриманого, стає з лівої сторони до першого співробітника під кутом 45 перші співробітники голосно і чітко подає команду: "Стій! Підняти повільно руки вгору! Повернутися кругом повільно!". Далі подається команда: "Поставити широко ноги!

Нахилити тулуб вперед! Завести обидві руки за спину! Тильні частини долонь одна до однієї! Великі пальці вгору! Повернути голову вліво і не рухатися!"

Обом співробітникам необхідно тримати безпечну дистанцію (2,5 - 3 метри), не наближатися до затриманого до моменту, коли він займе відповідне положення і перший співробітник буде готовим до надягання наручників;

Далі перший співробітник може покласти пістолет у кобуру, дістати наручники і підготувати їх до використання. Утримуючи наручники за ланцюг правою рукою (один наручник розташовується від великого пальця, другий - від мізинця, одинарна рухлива скоба спрямована від чотирьох пальців), перший співробітник підходить справа під кутом 45 ° до затриманого, захоплює лівою рукою його обидва великі пальці, правою рукою одягає наручник швидким рухом зверху, але без удару! (Або знизу, якщо затриманий чоловік високий на зріст) на саме вузьке місце на зап'ястях так, щоб руки затриманого залишалися в наручниках тильними сторонами один до одного; потім перший співробітник повинен перевірити щільність сидіння наручників (під надітий наручник повинен додатково заходити тільки один мізинець. Якщо наручники затягнуті більше, можливе порушення кровопостачання в кісті затриманого, що може призвести до травми рук. Якщо можна протиснути в наручники більше ніж мізинець, то можлива спроба затриманого звільнитися з наручника). Після перевірки щільності сидіння наручників необхідно закрити їх на замок за допомогою ключа. Це робиться для попередження самозатягування наручників при конвоюванні або транспортуванні, яка може призвести до травми і рук затриманого;

Працівник міліції зобов'язаний у випадках, коли він спричинив шкоду громадянину, подати йому необхідну допомогу (в першу чергу - медичну). Однак, як зазначено у науково-практичному коментарію до Закону України "

Про міліцію", надаючи допомогу особам, що посягали або затримуються, працівник міліції повинен дотримуватися заходів безпеки з тим, щоб він міг запобігти раптовому нападу з їх сторони. Необхідно оглянути їх одяг і речі, вилучити зброю і предмети, що можуть бути використані в якості зброї.

Обшук затриманого здійснюється в різних вихідних положеннях ("стоячи", "стоячи на колінах", "стоячи у опори", "лежачи"). В ході його проведення дуже важливо здійснювати постійний психологічний тиск на затриманого.

Необхідно голосно, чітко віддавати накази, розпорядження і жорстко домагатися їх виконання. Спершу, під загрозою застосування зброї, необхідно змусити затриманого підняти руки вгору, повернутися навкруги, широко розставити ноги, загнути руки в ліктях, зціпити пальці в замок на потилиці. Далі, залежно від конкретних обставин, прийняти рішення про проведення зовнішнього огляду в тому чи іншому положенні. Проводячи огляд необхідно весь час тримати під зоровим контролем зціплені на потилиці руки, змушуючи противника відводити лікті назад, не послаблюючи при цьому зчеплення кистей.

Якщо обставини дозволяють, то, з міркувань особистої безпеки, перед проведенням зовнішнього огляду затриманого на нього слід надіти наручники.

Знайдені при обшуку предмети вилучаються.

Зв'язування (надівання наручників) є вимушеною мірою і застосовується для захисту громадян і самозахисту від нападу та інших дій, що створюють загрозу їх життя чи здоров'ю для припинення масових безпорядків і групових порушень суспільного громадського порядку для затримання і доставки в міліцію чи інше службове приміщення осіб, що вчинили правопорушення, а також для конвоювання та утримання осіб, затриманих і підлягаючих арешту, заарештованих, у випадку коли зазначені

вище особи чинять опір працівникам міліції чи коли є підстави припустити, що вони можуть вчинити втечу чи заподіяти шкоду навколишнім чи собі ", для припинення опору працівникові міліції чи іншим особам, що виконують службові чи громадські доручення по охороні громадського порядку та боротьбі з злочинністю.

Затримання правопорушника, звичайно, завершується надіванням наручників (або зв'язуванням). Рішення про надівання, наручників приймає особа, відповідальна за стан громадського порядку, керівник конкретної операції. Співробітники міліції, які діють індивідуально, приймають рішення про застосування наручників самостійно (ст. 202 Статуту, патрульно-постової служби міліції України). При цьому слід дотримуватись наступних рекомендацій:

- подавати короткі, рішучі команди з наказовими інтонаціями в голосі;
- розташувати затримуваного в такому положенні рук, ніг та тулубу, з якого неможливо чи вкрай утруднено провести напад;
- вимагати від затримуваного тримати голову (спрямовувати погляд) так, щоб він не бачив дій на співробітника міліції;
- виконувати страхувальний зачіп своєю стопою стопи затримуваного чи блокування стегон, роблячи крок між його розставлених ніг і ставлячи свою стопу попереду;
- при виборі способу надівання наручників зважати на фізичні дані власні та затримуваного, місце та обставини при яких це відбувається.

Відповідні навички напрацьовуються в ході тренувань. Методичні рекомендації щодо різних способів надівання наручників будуть наведені нижче, їх можна також знайти у відповідній літературі.

Особам, які підозрюються у вчиненні тяжких злочинів проти життя та здоров'я людей, раніше засуджених за такі злочини, а також особам, які поведуть себе агресивно, наручники рекомендується надівати зі сторони спини. В інших випадках наручники одівають спереду.

При застосуванні наручників необхідно періодично (не менше одного разу за дві години) перевіряти стан фіксації замків.

У випадку відсутності наручників, затриманого можна зв'язати будь-якою міцною мотузкою, шнуром, паском чи іншим підручним засобом (кабелем, скрученим широким бинтом і т. п.). Для швидкого зв'язування використовується петля "накидом". При виготовленні петлі мотузку слід скласти вдвічі, лівою рукою взяти дві сторони кінців, замкнутий же кінець розкрити і надіти на пальці правої руки, накласти розкритий кінець на мотузку у лівій руці, вказівним та великим пальцями лівої руки скласти мотузку, затиснувши її, і відсунути праву руку по мотузці праворуч.

Утворену петлю надіти на руки чи на ноги. Петлю "накидом" можна зробити накладенням мотузки на руку і просуненням обох кінців у розкритий замкнутий кінець.

Навчальні теми:

1. Зовнішній огляд в положенні стоячи.
2. Зовнішній огляд в положенні стоячи у опори.
3. Зовнішній огляд в положенні стоячи на колінах.
4. Зовнішній огляд в положенні лежачи.
5. Зв'язування брючним паском, мотузкою.
6. Надівання наручників.

Навчальна тема №1

Зміст навчального матеріалу	Організаційно-методичні вказівки
<p>Зовнішній огляд в положенні стоячи під загрозою зброї.</p> <p>В. п,- обличчям один до другого, працівник міліції спрямовує зброю в сторону затримуваного:</p> <p>а) під загрозою зброї змусити затримуваного повернутися навкруги, зігнуті в ліктях руки підняти вгору, зціпити пальці в замок на потилиці, лікті відвести назад, прогнутися в спину, широко розставити ноги носками назовні;</p> <p>б) змусити повернути голову праворуч, підійти з лівого боку, несильним ударом правої ноги підбити в сторону стопу лівої ноги затримуваного;</p> <p>в) із середини поставити носок своєї правої ноги до лівої п'яти затримуваного;</p> <p>г) зтримуючи зброю в зігнутій руці ближче до свого тулубу, вільною рукою провести огляд (обмацуванням) лівого рукава, лівої передньої частини тулубу, поясу, лівого боку, лівої частини спини, лівої ноги;</p> <p>д) закінчивши огляд лівої сторони, зробити крок назад і змусити затримуваного повернути голову ліворуч;</p> <p>є) підійти з правої сторони і легким ударом лівої ноги трішки підбити в сторону стопу правої ноги затримуваного;</p> <p>ж) із середини поставити носок своєї лівої ноги до правої п'яти затримуваного, потім провести огляд правої сторони в указаній</p>	<p>Проводячи обшук ні в якому разі не можна спрямовувати зброю на затримуваного, запобігаючи поранення від випадкового пострілу.</p> <p>Обшукуючи в положенні "стоячи" необхідно весь час залишати під зоровим контролем зчеплення рук на потилиці, змушувати затримуваного відводити лікті назад, не послаблюючи при цьому зчеплення кистей. Добитися від затримуваного, щоб ноги були розставлені максимально широко.</p> <p>Цей удар дозволяє здійснювати постійний больовий вплив на сухожилля і тазостегновий суглоб за рахунок їх розтягнення. Таке положення ніг дозволить у випадку розчеплення рук чи іншої несанкціонованої дії затримуваного, виконати зачіп під п'яту, кинути його на землю і тим самим запобігти нападів. Далі проводиться зовнішній огляд в положенні "лежачи".</p> <p>Огляд кожної із сторін необхідно робити послідовно і ретельно, не пропускаючи окремих частин. Рука повинна ковзати пальцями (але не тиснути всією долонею, запобігаючи уколу, наприклад голкою шприца), рухаючись зверху-вниз, від середини до краю.</p> <p>Переходячи до огляду іншого боку затриманого ні в якому разі не перекладати свою зброю з однієї руки в іншу.</p>

вище послідовності.	
---------------------	--

Характерні помилки: затримуваний повернувся навкруги, стоїть в звичайній стійці.

Спосіб усунення: під загрозою зброї, різкими вимогливими командами змусити затримуваного, після повороту навкруги, максимально розставити ноги в сторони, зціпити

кисті рук в замок.

Характерні помилки: нема прогину в спині, голова затримуваного опущена вниз.

Спосіб усунення: змусити затримуваного повернути голову в протилежний від виконуючого огляд бік, прогнутися в спині.

Характерні помилки: перед початком огляду не зроблено попередній підбив ноги затримуваного в сторону.

Спосіб усунення: виконати попередній підбив ноги затримуваного своєю різнойменною ногою.

Характерні помилки: при огляді страхувальний зачіп ноги затримуваного виконано однойменною ногою.

Спосіб усунення: зачіп, так же як і підбив, здійснювати різноїшеною ногою.

Навчальна тема № 2.

Зміст навчального матеріалу	Організаційно-методичні вказівки
<p>Зовнішній огляд під загрозою зброї в положенні стоячи біля опори.</p> <p>В. п. - обличчям один до другого, працівник міліції спрямовує зброю в сторону затримуваного:</p> <p>а) під загрозою зброї змусити затримуваного повернутися навкруги і опертися на стіну руками;</p> <p>б) змусити відставити ноги назад (дальше від опори) і якомога ширше в сторони, добитися повороту голови праворуч, підійти з лівої сторони, не сильним ударом правої ноги трішки підбити під стопу ліву ногу затримуваного;</p> <p>в) із середини поставити носок своєї правої ноги до лівої п'яти затримуваного;</p> <p>г) утримуючи зброю в зігнутій руці ближче до свого тулубу, вільною рукою провести обшук стоячи ззаду -збоку.</p>	<p>Проводячи обшук ні в якому разі не можна спрямовувати зброю на затримуваного.</p> <p>Обшукуючи в положенні "стоячи" необхідно весь час залишати під зоровим контролем зчеплення рук на потилиці, змушувати затримуваного відводити лікті назад, не послаблюючи при цьому зчеплення кистей. Добитися від затримуваного, щоб ноги були розставлені максимально широко. Цей удар дозволяє здійснювати постійний больовий вплив на сухожилля і тазостегновий суглоб за рахунок їх розтягнення. Таке положення ніг дозволить у випадку розчеплення рук чи іншої несанкціонованої дії затримуваного, виконати зачіп під п'яту, кинути його на землю і тим самим запобігти нападів. У цьому випадку далі проводиться зовнішній огляд в положенні "лежачи".</p>
<p>Характерні помилки: нема прогину в спині, голова затримуваного опущена вниз.</p> <p>Спосіб усунення: змусити затримуваного повернути голову в протилежний від виконуючого огляд бік, прогнутися в спині.</p> <p>Характерні помилки: руки затримуваного не розведені в сторони.</p> <p>Спосіб усунення: опора руками повинна бути виконана так, щоб відстань між кистями була більша за ширину плечей.</p>	

Навчальна тема № 3.

Зміст навчального матеріалу	Організаційно-методичні вказівки
<p>Зовнішній огляд під загрозою зброї в положенні стоячи на колінах.</p> <p>В. п. - обличчям один до другого, працівник міліції спрямовує зброю в сторону затриманого:</p> <p>а) під загрозою зброї змусити затриманого повернутися навкруги, зігнути руки в ліктях, зчепити в замок пальці на потилиці, лікті відвести назад, прогнутися в спині, опуститися на коліна, носки стоп розвернути назовні;</p> <p>б) змусити повернути голову праворуч, підійти з лівої сторони, наступити ногою на стопу і провести обшук затриманого стоячи ззаду збоку;</p> <p>в) закінчивши огляд лівої сторони, зробити крок назад і змусити затриманого повернути голову ліворуч;</p> <p>г) підійти з правої сторони і наступивши ногою на стопу провести обшук правої сторони.</p>	<p>Обшукуючи в положенні "стоячи" необхідно весь час залишати під зоровим контролем зчеплення рук на потилиці, змушувати затриманого відводити лікті назад, не послаблюючи при цьому зчеплення кистей.</p> <p>Необхідно добитися від затриманого, щоб в положенні стоячи на колінах, стопи з повернутими назовні носками і коліна були розставлені як можна ширше.</p> <p>Переходячи до огляду іншого боку затриманого ні в якому разі не перекладати свою зброю з однієї руки в іншу.</p>
<p>Характерні помилки: нема прогину в спині, голова затриманого опущена вниз.</p> <p>Спосіб усунення: змусити затриманого повернути голову в протилежний від виконуючого огляд бік, прогнутися в спині, відвести лікті назад.</p> <p>Характерні помилки: увагу і зоровий контроль зосереджені на руці, якою виконується обшук.</p> <p>Спосіб усунення: постійно тримати під зоровим контролем руки і голову затриманого, змушуючи його весь час сильніше стискувати кисті в замок.</p>	

Навчальна тема № 4.

Зміст навчального матеріалу	Організаційно-методичні вказівки
<p>Зовнішній огляд під загрозою зброї в положенні лежачи. В. п, - обличчям один до другого, працівник міліції спрямовує зброю в сторону затриманого:</p> <p>а) під загрозою зброї змусити затриманого повернутися навкруги, стати на коліна, лягти на живіт, зігнути руки в ліктях, зціпити пальці на потилиці, широко розвести ноги, повернувши носки стоп назовні;</p> <p>б) підійти до затриманого ззаду - збоку, наступити лівою ногою на праву ногу противника, змусити повернути голову в протилежну від себе сторону, трішки підійняти тулуб;</p> <p>в) утримуючи зброю в зігнутій руці ближче до свого тулубу, вільною рукою провести обшук лівого рукаву, лівої передньої частини тулубу, поясу, лівого боку, лівої частини спини;</p> <p>г) переставити свою ліву ногу уздовж правої ноги затриманого, наступаючи на його гомілку, провести огляд лівого стегна, гомілки, стопи;</p> <p>д) відступивши назад в сторону, змусити затриманого повернути голову праворуч і прогнувшись в спині трішки підійняти тулуб;</p> <p>є) наступивши правою на ліву ногу затриманого, провести огляд правої сторони в зазначеній вище послідовності.</p>	<p>Необхідно весь час залишати під зоровим контролем зчеплення рук на потилиці, змушувати затриманого відводити лікті назад, не послаблюючи при цьому зчеплення кистей.</p> <p>Проводячи обшук, ні в якому разі не можна спрямовувати зброю на затриманого, запобігаючи поранення від випадкового пострілу. Огляд кожної із сторін необхідно робити послідовно і ретельно, не пропускаючи окремих частин. Пальці повинна ковзати, рухаючись з верху вниз, от середини до краю. Відступаючи, весь час здійснювати натиск на ногу затриманого стопою.</p>
<p>Характерні помилки: стусан проведенні обшуку опускання на коліно. Спосіб усунення: удари, поштовхи, або рукою вільною від зброї. Характерні помилки: увагу і зоровий проводиться обшук. Спосіб усунення: постійно тримати під затриманого, змушуючи його сильніше прогинатися в спині.</p>	

Навчальна тема № 5

Зміст навчального матеріалу	Організаційно-методичні вказівки
<p>1. Зв'язування мотузкою в положенні лежачи. В. п. - працівник міліції виконав затримання загином руки за спину:</p> <p>а) больовим впливом на плечовий суглоб змусити затриманого лягти на живіт, сісти на нього зверху;</p> <p>б) змусити його закласти вільну від захвату руку за спину;</p> <p>в) сидячи переміститися вперед, до голови, так, щоб руки затриманого передпліччями знаходились на стегнах виконуючого зв'язування;</p> <p>г) мотузку із заздалегідь підготовленою петлею надіти на зап'ястя лівої руки затриманого і перекинути її через його праве плече;</p> <p>д) пропустивши мотузку під грудьми, витягнути її з-під лівої пахви. Декілька разів обвести навкруги лівого зап'ястя і зробити один вузол;</p> <p>е) прив'язати праву руку до лівої і, перехрещуючи мотузку "вісімкою", кілька разів обернути навкруги рук якомога ближче до зап'ястя. Після цього обернути кілька разів мотузку між руками, зробити стяжку між кільцями "вісімки" і закінчити простим вузлом. Піднімання в стійку здійснювати так же, як після затримання "важелем руки назовні".</p> <p>2. Зв'язування брючним паском в положенні лежачи. В. п. - працівник міліції виконав затримання загином руки за спину:</p> <p>а) больовим впливом на плечовий суглоб змусити затриманого лягти на живіт, сісти на нього зверху;</p> <p>б) змусити його закласти вільну від захвату руку за спину;</p> <p>в) сидячи переміститися вперед, до голови, так, щоб руки затриманого передпліччями знаходились на стегнах виконуючого зв'язування;</p> <p>г) дістати брючний пасок і зробити самозатискну петлю;</p> <p>д) одягти петлю на зап'ястя руки затриманого і потягнувши за вільний кінець паска, затягти її.</p> <p>3. Зв'язування мотузкою в положенні "стоячи" біля стіни</p>	<p>Для зв'язування затриманого застосовується мотузка довжиною 1,5 - 2 м, товщиною 5-10 мм.</p> <p>В цьому положенні необхідно блокувати передпліччя противника стегнами, трішки піднімаючись на колінах.</p> <p>Мотузку необхідно натягувати щільно притискувати її до зап'ястя. В цьому положенні необхідно блокувати передпліччя противника стегнами, трішки піднімаючись на колінах.</p> <p>"Подвійна петля" (або така, що самозатискається) виконується так: у вушко пряжки зверху просовується пасок, складений вдвоє і оголений вільним кінцем назовні.</p>
<p>Характерні помилки: мотузка перекинута через шию.</p> <p>Спосіб усунення: мотузка повинна опоясувати тільки плече і груди. В іншому випадку можливе тривале здавлювання сонної артерії, що може призвести до втрати свідомості або навіть задушення</p>	

Зміст навчального матеріалу	Організаційно-методичні вказівки
<p>Надівання наручників в положенні стоячи. В. п. - працівник міліції виконав затримання загином руки за спину: а) своєю правою рукою захопити зігнуту руку за кисть на больовий прийом і дати затриманому команду: " Ліву руку за голову"; б) взявши наручники в свою ліву руку, замкнути їх на зап'ясті руки, що знаходиться за головою; в) тримаючи за наручники, перевести ліву руку за спину, з'єднати обидві кисті і замкнути наручники на другій руці.</p> <p>Надівання наручників в положенні лежачи. В. п. - працівник міліції, виконав затримання важелем руки всередину чи назовні, поклав затримуваного на живіт: а) надіти одну половину наручників на захоплену руку; б) провести загин руки з наручником за спину; в) больовим впливом змусити його завести другу руку за спину і замкнути на ній друге кільце наручників. Підняти затриманого і розпочати конвоювання.</p> <p>Надівання наручників спереду в положенні стоячи. В. п. - працівник міліції, стоїть позаду особи, по відношення до якої прийняв рішення застосувати. наручники: а) змусити затримуваного випрямити руки в сторони, повернути їх долонями вгору, прогнутися в спині, широко розставити ноги носками назовні; б) змусити повернути голову праворуч, підійти з лівого боку, несильним ударом правої ноги підбити в сторону стопу лівої ноги затримуваного, захопити за пальці лівої кисті із середини; в) із середини поставити носок своєї правої ноги до лівої п'яти затримуваного; г) застосовуючи больовий вплив на пальці, змусити затримуваного наблизити праворуч випрямлену праву руку і надіти на неї наручник; д) підтягнути руку, на яку надітий наручник, до тієї, на яку виконувався больовий прийом і надіти другу половину наручників</p>	<p>При використанні наручників необхідно періодично (не менше одного разу за дві години) перевіряти стан фіксації замків. При надіванні наручників можна застосовувати різні варіанти положення кистей: великими пальцями вверху, вниз чи великими пальцями в різних напрямках.</p> <p>Цей спосіб надівання наручників застосовується по відношенню до осіб, які не чинять опору. Використовуючи його все ж треба дотримуватись заходів особистої безпеки.</p> <p>Цей удар дозволяє здійснювати постійний больовий вплив на сухожилля і тазостегновий суглоб за рахунок їх розтягнення. Таке положення ніг дозволить у випадку розчеплення рук чи іншої несанкціонованої дії затримуваного, виконати зачіп під п'яту, кинути його на землю і тим самим запобігти нападові. Рука повинна утримуватись долонею вгору.</p>

Рекомендована література

Основні нормативні акти:

- закони:

1. Про міліцію. Закон України від 20 грудня 1990 року (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 4, ст. 20; 1992 р., № 36, ст. 526; 2000 р., № 10, ст. 79, № 27, ст. 213; 2001 р., № 10, ст. 44; 2002 р., № 26, ст. 176; 2003 р., № 29, ст. 233, № 30, ст. 247; 2004 р., № 36, ст. 434).

- підзаконні акти:

1. Положення про організацію професійної підготовки для рядового та начальницького складу органів внутрішніх справ МВС України, затвердженого наказом МВС України 13 квітня 2012 року, № 318.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Ануфрієв М.І., Бутов С.Є. та ін. Основи спеціальної фізичної підготовки працівників органів внутрішніх справ: Навч. посібник / Заг. ред. Я.Ю. Кондратьєва та Є.М. Моїсеєва. – К.: Національна академія внутрішніх справ України, 2003. – 338 с.

2. Криволапчук В.О, Кримська М.С., Решко С.М, Бутов С.Є. під заг. ред. проф. Є.М. Моїсеєва та проф. О.Ф. Долженкова. Навчальний посібник для курсантів ВНЗ МВС України з навчальної дисципліни «Спеціальна фізична підготовка» - К.: Київський національний університет внутрішніх справ, 2009. – 209 с.

3. Заярін Г.О., Несін О.М., Мельников Г.Б. Психофізична підготовка курсантів навчальних закладів МВС України: Навч. посіб.– Донецьк: МВС України, Донецький інституту внутрішніх справ, 2001.–240 с.

4. Круцевич Т.Ю. Теория и методика физического воспитания // К.: Олимпийская литература, - 2003. - 422 с.

5. Бутов С.Є., Решко С.М., Співак В.М. Попередження травм на заняттях з фізичної підготовки // Посібник – К.: Київський національний університет внутрішніх справ, 2009. – 48 с.

6. Запорожанов О.В., Дідковський В.А. Прийоми затримання правопорушників: Навч.-метод. посіб. – Національна академія внутрішніх справ України, 2003. – 34 с.

7. Кримінально-правовий захист і відповідальність працівників правоохоронних органів: Навч. посібник / В.І. Осадчий, В.С. Плугатир, А.В. Савченко та ін. — К.: Національна академія внутрішніх справ України, 2001. – 104 с.

8. Методичні рекомендації з організації службової підготовки осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ України: із серії “Професійна підготовка кадрів”, затверджені Міністром внутрішніх справ України 14.09.2011 року / Укладачі: Гіда О.Ф., Мовчан А.В., Васільєв А.С., Новохатній В.В. – К.: МВС України, 2011 – 47 с.

9. Бабенко В.Г., Попов О.В., Янко І.В. Загальна фізична підготовка (Методичні рекомендації з проведення занять), Київ, МВС України, 2002. - 22 с.

10. Бутов С.Є., Ємчук О.І., Сокурєнко В.В., Соловйов В.В., Соколов А.В. Взаємодія працівників міліції при застосуванні заходів фізичного впливу: Навч.-метод. посібник –К.: НАВСУ, 2011.- 45 с.

11. Заходи фізичного впливу: Метод. рекомендації / Укладачі: В.Г.Бабєнко, О.В.Попов, І.В. Янко. — К.: РВВ МВС, 2001. — 24 с.

12. Методична розробка з рукопашного бою: Удари руками та захист від них. Комбінації захисних дій та контрударів руками / Укл. Запорожанов О.В.– К.: УАВС, 2001.– 41 с.

13. Остьянов В.Н., И.И. Гайдамак. Бокс (обучение и тренировка). Учебное пособие. – Киев. Олимпийская литература, 2001. – 240 с.